

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 7Ps/6/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614209406
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6614209406.2

Rozhodnutie

Okresný súd Lučenec samosudcom Mgr. Petrom Strakom v právnej veci pozbavenia spôsobilosti na právne úkony Pl. Z., F. XX.XX.XXXX, Q. T. H. XXX, občana SR, zastúpeného opatrovníčkou L. H., W. Z. J. A., o návrhu D. C., F. XX.XX.XXXX, Q. T. H. XXX, štátna občianka SR, zastúpená D. L. G., I. J. J. R. A., Q. G. E. XX, v konaní o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

súd návrh na pozbavenie spôsobilosti H. Z. na právne úkony **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa svojím návrhom domáhala pozbavenia spôsobilosti na právne úkony H. Z., F. XX.XX.XXXX. V návrhu uviedla, že H. Z. je jej synom. U menovaného sa objavili psychické problémy už v roku 2001, za čo bol odsúdený za trestnú činnosť, pričom v tom čase užíval omamné a psychotropné látky a nadmerne požíval alkoholické nápoje, čo sa prejavovalo náhlymi zmenami jeho nálad, nekontrolovateľným a nepredvídateľným správaním. Po návrate z vojenskej služby bol menovaný právoplatne odsúdený za drogovú trestnú činnosť na nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý vykonával v ústave na výkon trestu pre mladistvých Hrnčiarovce nad Parnou a v Sučanoch. Po návrate z výkonu trestu menovaný kradol veci z navrhovateľkinej domácnosti a rozpredával ich v úmysle zadovážiť si finančné prostriedky na nákup omamných látok, ktoré požíval. Menovaný vykonával zamestnanie v Čechách a v Holandsku, avšak prejavovali a u neho problémy s uznávaním autority, v dôsledku čoho v práci nevydržal. Začali sa u neho prejavovať psychické poruchy, lekár konštatoval schizofréniu, pričom navrhovateľka mala podozrenie aj na autizmus. Navrhovateľka vybavila svojmu synovi dobrovoľnú liečbu na psychiatrickej klinike v Banskej Bystrici u primára E. J., kde menovaný zotrval tri mesiace, avšak predčasne ukončil túto liečbu na vlastnú žiadosť. Následne sa jeho stav zhoršil, čo sa prejavilo tým, že navrhovateľke vykradol dom a všetko popredal. Čo uskutočnil viackrát. Pričom potom čo navrhovateľka menovaného vystaňovala zo spoločnej domácnosti, tento uprosil svoju starú matku, ktorú následne tiež vykradol. Navrhovateľka v úmysle zabezpečiť bývanie menovanému dala postaviť na záhrade záhradný domček s vodou, kanalizáciou, elektrinou a kúrením, ako samostatnú domácnosť, ktorú zariadila. Menovaný však tento dom zdevastoval a popredal. Menovaný nedokáže realizovať základné hygienické návyky, nakoľko svoje vylučovacie potreby realizuje kdekoľvek, kde sa nachádza, aj pred dverami svojho záhradného domčeka. Navrhovateľka menovanému zabezpečila liečbu v tábore pre drogovu závislosť Adamove, z ktorého menovaný po troch dňoch ušiel. Medzičasom bol viackrát trestne stíhaný pre činnosť drogového a majetkového charakteru, za čo mu bola uložená ochranná liečba a nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorú absolvoval v psychiatrickej liečebni v Kremnici v roku 2010, kde zotrval 4 mesiace. Po návrate domov sa jeho stav zhoršil a znovu začal byť agresívny. Trestným rozkazom Okresného súdu v Lučenci sp. zn. 2T/91/2014 zo dňa 23.05.2014 bol menovaný uznaný vinným zo spáchania prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní troch mesiacov so zaradením na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a súčasne trest prepadnutia veci. V prípadoch, keď menovaný sa vlámal do domu navrhovateľky,

ukradol veci, popredal ich, prípadne vykradol dielňu svojho brata, ukradol hodnotné osobné veci svojej sestre, poškodil motorové vozidlo partnera navrhovateľky, bol riešený políciou, vyzliekol sa do naha a bol agresívny. Menovaný však potrebu liečenia neprípúšťa. Navrhovateľka navrhla, aby bol pribratý znalec z odboru zdravotníctva, farmácie, odvetvia psychiatria, za účelom posúdenia zdravotného stavu. Navrhovateľka ďalej uviedla, že lekárske správy, čo sa týka vyšetrenia alebo liečebných pobytov svojho syna, nedokáže predložiť z dôvodu, že syn zdravotnú dokumentáciu úmyselne zničil a vie predložiť len nekompletnú dokumentáciu. Navrhovateľka na pojednávaní ohľadom uvedených diagnóz menovaného len uviedla, že sa domnievala, že by u syna mohli byť takéto diagnózy prítomné, pokiaľ ide o I. I. J..

Podľa § 187 ods. 1 O. s. p. súd ustanovil H. Z. opatrovníka uznesením zo dňa 24.09.2014 a zároveň nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria.

Znalec E.. E. J. vypracoval písomný znalecký posudok č. 14/2015, z ktorého záverov vyplynulo, že u menovaného sa nevyskytuje žiadne závažné duševné ochorenie v zmysle psychózy, menovaný je závislý od viacerých psychoaktívnych látok, metanfatemín, alkohol, marihuana. Pokiaľ ide o rozhodovanie v najjednoduchších životných situáciách, rozhodovacie schopnosti u menovaného nie sú nijakým spôsobom obmedzené alebo narušené, menovaný koná na základe svojej slobodnej vôle, jeho intelektové schopnosti sú normálne a netrpí žiadnym závažným duševným ochorením v zmysle psychózy. V prípade opojenia drogou môžu byť ovládacie schopnosti menovaného oslabené. Menovaný si dokáže zaobstarať veci bežnej potreby, je celkom samostatný, dokáže komunikovať s úradmi a nie je ani v najmenšom odkázaný na opatrovateľskú starostlivosť. U menovaného nie je žiadny relevantný dôvod, ktorý by opodstatňoval odporučiť pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Znalec na pojednávaní zotrval na záveroch svojho znaleckého posudku, pričom na uviedol, že je znalcom od roku 2011 a má atestácie z detskej psychiatrie a dospeljej psychiatrie, pričom v rámci dohody pracuje aj pre Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Ružomberku a doposiaľ podal okolo 60 až 70 súdnoznaleckých posudkov, ktoré neboli súdom odmietnuté ani nijakým spôsobom spochybnené. Zároveň zotrval na svojich záveroch ohľadom páchania trestnej činnosti a vedenia parazitického spôsobu života, že tento je prejavom slobodnej vôle menovaného, pričom menovaný, ktorý sa momentálne nachádza v ústave na výkon trestu odňatia slobody, sa aklimatizoval. Pokiaľ ide o následky užívania pervitínu, znalec uviedol, že nezistil žiadne organické ani psychické následky v zmysle pozbavenia spôsobilosti na právne úkony.

Opatrovníčka menovaného sa nezúčastnila pojednávania, súd pojednával v jej neprítomnosti podľa § 101 ods. 2 O. s. p.

Navrhovateľka v konaní uviedla, že žiada byť ustanovená za opatrovníka menovaného, pričom uviedla, že pracuje už 12 rokov ako opatrovateľka v Rakúsku, pričom sa stará o starých chorých ľudí.

Z predloženého výťahu zo zdravotnej karty lekárky H. Z. E.. D. M., táto potvrdzuje skutočnosti, že menovaný mal vybavené prijatie v Adamove na detoxikačnú liečbu. Zároveň lekárka žiadala o odborné psychiatrické vyšetrenie. V roku 2007 vykonané vyšetrenie na moč ukázalo negatívne výsledky ohľadom užívania drog.

Z výsledku lustrácie v registri ZVJS súd zistil, že H. Z. sa zdržiava v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Ružomberku na základe rozsudku Okresného súdu Lučenec 2T/69/2012 s dátumom nástupu trestu 11.08.2014 a dátumu pravdepodobného ukončenia trestu 11.08.2015. Súd sa ďalej oboznámil s fotografiami predloženými navrhovateľkou, ktoré majú zobrazovať stav záhradného domčeka, ktorý bol poskytnutý H. Z..

Podľa § 10 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopný robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony. Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

Súd po všetkých vykonaných dôkazoch, výsluchom navrhovateľky, znalca, posudkom č. 14/2015 podaný znalcom E.. E. J. a predložených fotografií dospel k záveru, že návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony H. Z. nie je dôvodný. Pri rozhodovaní súd vychádzal z výsluchu

znalca, zo záverov znaleckého posudku, ktoré si osvojil. Súd poukazuje na to, že z podkladov na vypracovanie znaleckého posudku vyplýva, že jej podkladom boli aj lekárske správy vyžiadané z hospitalizačných pobytov menovaného a psychologické vyšetrenie väzňa, vlastné psychiatrické vyšetrenie, heteroanamnestické údaje od matky vyšetrovaného D. C., lekárske správy zo zachovanej časti zdravotnej dokumentácie, aj z obsahu objektívneho psychiatrického nálezu znaleckého posudku vyplynulo, že H. Z. je správne orientovaný časom, miestom, situáciou, vlastnou osobou, vnímanie bez kvalitatívnych a kvantitatívnych porúch. Kontakt s drogami mal už v období puberty. Avšak konanie menovaného je determinované od adolescentného obdobia dlhoročným vývojom porúch správania s parazitickým životným štýlom so spoliehaním sa na pomoc a podporu zo strany rodiny, pričom u menovaného do popredia vystupuje neschopnosť rešpektovať spoločenské normy a stanovené pravidlá bez schopnosti udržiavať stabilnejšie vzťahy alebo dlhodobejšie cielavedomo budovať kariéru, problémový je v medziľudských vzťahoch, vypočítavý, infantilne egocentrický, na prácu neprispôsobivý, prostriedky na živobytie získava skôr bezpracne - podvodom, pričom hodnotový rebríček a životné zameranie vyplývajú z osobnosti jedinca. U menovaného neboli zistené ani navrhovateľkou uvádzané poruchy ako schizoafektívna psychóza a autizmus. Znalec konštatoval len závislosť od viacerých psychoaktívnych látok, metanfetamín, alkohol a marihuana, avšak neboli zistené dôvody, ktoré by opodstatňovali v súčasnej situácii opodstatňovali pozbaviť alebo obmedziť spôsobilosti na právne úkony menovaného. Preto súd s poukazom na uvedené návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony zamietol, pričom nezistil ani dôvody na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony.

Súd prihliadal aj na skutočnosť, že menovaný sa momentálne nachádza v ústave na výkon trestu odňatia slobody, kde nie je predpoklad na to, že by mohol užívať omamné prostriedky. Navyše nebola zistená žiadna duševná porucha, pre ktorú by mohol byť pozbavený spôsobilosti na právne úkony u menovaného, ani momentálne nadmerné užívanie omamných prostriedkov, pre ktorých by bol menovaný schopný robiť len niektoré právne úkony, práve naopak. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že rozhodovacie schopnosti menovaného nie sú nejakým spôsobom obmedzené alebo narušené a má normálne intelektové schopnosti a netrpí žiadnym závažným duševným ochorením, pričom koná na základe svojej slobodnej vôle.

V súlade s § 10 ods. 2 OZ súd návrh zamietol.

Podľa § 81 ods. 1 O.s.p. aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v ústave zdravotníckej starostlivosti, konanie o spôsobilosti na právne úkony, opatrovnícke konanie, konanie o vyhlásenie za mŕtveho, konanie o dedičstve a ďalšie konania, kde to pripúšťa zákon.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Nakoľko išlo o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd v súlade s § 81 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. a/ nepriznal žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania. O náhrade trov znalca súd rozhodne samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Ul. Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici a to písomne v troch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie

skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.